

ด่วนที่สุด

ที่ นบ ๐๐๒๑/ ก ๙๗๘๙๒

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาดไทย นบ ๓๐๐๐๐

๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)
ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนิคราชสีมา และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง^๖
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๙๗๘๙๒/ ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๓
๒. แผนเผชิญเหตุป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑ ชุด
๓. ประกาศจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบรายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในช่วงฤดูแล้งของทุกปีระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคมของปีต่อไป พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มักประสบปัญหาไฟป่า ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษหมอกควันขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพอนามัยของประชาชน

จังหวัดนครราชสีมา พิจารณาแล้วเพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการบูรณาการร่วมกันตลอดจนสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงให้อำนาจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

๑.๑ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามกลไกประชาธิรัฐ ทั้งภาคราชการ หน่วยทหาร ตำรวจ ภาคธุรกิจ และประชาชน เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน รวมทั้งดูดบトレียนการแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควันปีที่ผ่านมา เพื่อหาปัญหาอุปสรรคและพัฒนาแนวทางการแก้ไขต่อไป

๑.๒ ทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) และแผนระดมพลดับไฟป่าให้เป็นปัจจุบัน โดยระบุถึงหัวใจของการปฏิบัติการ พื้นที่การปฏิบัติ หน่วยรับผิดชอบ และจัดส่งแผนปฏิบัติการให้จังหวัดนครราชสีมา ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครราชสีมา ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ korat1357@gmail.com หรือโทรศัพท์หมายเลข ๐-๔๔๒๔-๒๒๓๐

๑.๓ ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และพื้นที่การเกษตรที่มีการเผา เมื่อปี ๒๕๖๒ เพื่อใช้เปรียบเทียบและวางแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในระดับพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่ กำหนดตัวบุคคลและหน้าที่ ความรับผิดชอบตามข้อตกลง ระหว่างหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

๑.๔ จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อคาดการณ์สภาพอากาศและกระแสลม ในการกำหนด ช่วงเวลาจัดระเบียบการเผาของเกษตรกร การพิจารณาออกประกาศกำหนดพื้นที่ห้ามเผาเด็ดขาด การจัดทำแนวกันไฟ การรณรงค์ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารหมักชีวภาพอย่างสลายตัวซึ่ง และการนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาทำอาหารสัตว์ เพื่อวางแผนกำหนดมาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่

๑.๕ ดำเนินมาตรการ...

๑.๕ ดำเนินมาตรการป้องกัน ควบคุมไฟป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมาย และให้ประสานแผนการสนับสนุนกำลังกับหน่วยทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องปาราม โดยเพิ่มกำลังพลและความถี่ในการลาดตระเวนเพื่อลดการบุกรุกและการเผาในพื้นที่ป่า รวมทั้ง ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาด ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและ จิตอาสาในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างจริงจัง

๑.๖ มอบหมายนายอำเภอ เก้า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้นำชุมชน ร่วมกับหน่วยงานสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ ส่งเสริมการประกอบเกษตรเชิงวัสดุภัค การเกษตรเพื่อลดปัญหา หมอกควัน โดยจัดแปลงสาธิตการประกอบเกษตรเชิงวัสดุภัค การเกษตรประจำตำบล (นาข้าวและไร่ข้าวโพด) เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้กับกลุ่มเกษตรกร

๑.๗ ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ และจัดเตรียมเครื่องมือ ยานพาหนะ อุปกรณ์การดับเพลิงและกู้ภัย ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้มีความพร้อมปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อเกิดไฟป่าขึ้น พร้อมทั้งจัดซุดเคลื่อนที่เร็วและ เจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

๑.๘ ให้น้อมนำโครงการพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราชน บรรณาดับพิตร การสร้างป่า สร้างรายได้ มาใช้ในพื้นที่ป่าที่มีการบุกรุกทำการเกษตร และปลูกฝังจิตสำนึก ของประชาชนในการอนุรักษ์ ดิน น้ำ และป่าไม้

๒. แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน “๔ มาตรการเขิงพื้นที่ ๔ มาตรการบริหารจัดการ” ดังนี้

๒.๑ มาตรการเขิงพื้นที่

๒.๑.๑ พื้นที่ป่าอนุรักษ์/ป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามการเผาเด็ดขาด การทำแนวกันไฟ สนับสนุนกำลัง เจ้าหน้าที่จากทุกหน่วยงานและอาสาสมัครภาคราชประชานทำการลาดตระเวนในพื้นที่ป่า รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายและ ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดโดยเคร่งครัด

๒.๑.๒ พื้นที่การเกษตร ให้ดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่โดยกำหนดกฎหมาย ร่วมกันของ ชุมชน เช่น การประกาศเขตห้ามเผา การจัดอาสาสมัครเฝ้าระวังไม่ให้เกษตรกรลักลอบเผา การรณรงค์ ให้มีการใช้สารย่อยสลาย หรือประกอบตอซังข้าว/ข้าวโพด/ชา愧วะพีชตุ้ดแล้ง

๒.๑.๓ พื้นที่ชุมชน/เมือง ให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดกฎหมาย ร่วมกันของชุมชน โดยใช้กลไกประชาธิรัฐในการเฝ้าระวังป้องกันการเผาในพื้นที่ชุมชน/เมือง และให้จัดซุดปฏิบัติการ ประจำตำบล/หมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมชี้แจงกับคณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ทราบมาตรการและ แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันของจังหวัด

๒.๑.๔ พื้นที่ริมทางหลวง ให้ชี้แจงประชาชนสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ ระเบียบกฎหมาย เกี่ยวกับการห้ามเผาในพื้นที่เขตทางหลวง และให้จัดกำลังอาสาสมัครภาคราชประชานร่วมกับภาคราชการ ในการลาดตระเวน เฝ้าระวังการเผา รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดโดยเคร่งครัด

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการ

๒.๒.๑ มาตรการบริหารจัดการ ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการ ฉุกเฉินท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่ออำนวยการ สั่งการ ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือน ทหาร ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณกุศลและจิตอาสาในพื้นที่ โดยให้นายอำเภอ และผู้บังคับการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ ตามระบบ Single Command เพื่อให้การควบคุมแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีเอกภาพ

๒.๒.๒ มาตรการสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในการเพาป่า เนาเชวัสดุ การเกษตร เพื่อให้ประชาชนรู้ถึงอันตรายและผลกระทบ จัดชุดปฏิบัติการประจำตำบลประชุมชี้แจง อบรมปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียนและเยาวชน รวมทั้งจัดกิจกรรมอนุรักษ์ป่าไม้ การสนับสนุนการปลูกป่าชุมชน และรณรงค์สร้างการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนจากทุกภาคส่วน

๒.๒.๓ มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง ให้ดัดทำแนวกันไฟ และควบคุมการเผา รวมทั้งส่งเสริม การใช้สารหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายตอชั้ง การนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาทำอาหารสัตว์ และรณรงค์ให้เกษตรกรใช้วิธีการได้กลบแทนการเผา

๒.๒.๔ มาตรการบังคับใช้ทางกฎหมาย ให้อำเภอกำชับเจ้าพนักงานตามกฎหมายบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยทำการจับกุมผู้กระทำความผิดที่ลักเผาในพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน/เมือง และพื้นที่ริมทาง

๒.๒.๕ มาตรการประชาธิรัฐ บูรณาการทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมกับภาคราชการ กำลังทหาร และเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร ประชาชนจิตอาสา ห้องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ภาคธุรกิจเอกชน เพื่อร่วมสนับสนุน และกำหนดแนวทางมาตรการลดการเผาทั้งพื้นที่ป่าและเศษวัสดุทางการเกษตร กำหนดติกาหมู่บ้านห้ามการเผา การจัดชุดเฝ้าระวังและค้นหาผู้มีพฤติกรรมของป่าเพื่อควบคุมไม่ให้มีการเผา การตั้งกองทุนสนับสนุนการป้องกัน และแก้ไขปัญหา การแปรรูปการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การทำสารชีวมวล ปุ๋ย การทำอาหารสัตว์ เป็นต้น

๓. การให้ความช่วยเหลือ เมื่อสถานการณ์หมอกควันเริ่มมีปัญหาต่อสุขภาพของประชาชน ให้ประสานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลอำเภอ หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนเพื่อให้ประชาชนรู้จักวิธีดูแลสุขภาพช่วงเกิดสถานการณ์ หมอกควัน

๔. รายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ เป็นประจำทุกวันพุทธศบดี โดยเริ่มรายงานครั้งแรก วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ korat1357@gmail.com หรือโทรศัพท์หมายเลข ๐-๔๔๒๔๗๒๓๐ ห้องนี้ สามารถดาวน์โหลด สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๔ ได้ที่ korat357.com/web /ดาวน์โหลด/การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕)ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ จังหวัดนครราชสีมา

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร จันทรโภต)
ผู้อำนวยการจังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
โทร./โทรศัพท์ ๐ ๔๔๒๔ ๒๗๖๐